Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0058

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Realisatie taakstelling & toekomstbestendig CKB
Nummer voorstel	:	RVB25-0058
Datum voorstel	:	09-09-2025
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. B.R. Doedens
Contactpersoon	:	Mevrouw J. Pultrum
Afdeling	:	Maatschappelijke Ontwikkeling
Contactpersoon Email	:	j.pultrum@bergenopzoom.nl
Programmanummer en -naam	:	6. Sport, cultuur en recreatie

Voorstel:

1. Het voorgenomen besluit te nemen om de taakstelling van € 700.000 structureel te realiseren door:
    a. € 50.000 aan extra opbrengsten uit dienstverlening vanaf 2026 structureel in de begroting te verwerken (reeds incidenteel gerealiseerd);
    b. € 650.000 aan besparing op personele inzet vanaf 2026 structureel in de begroting te verwerken, door het reduceren van 6 fte aan vrijgevallen vacatureruimte (reeds incidenteel gerealiseerd) en door verlaging van het inhuurbudget.

2. De strategie voor een toekomstbestendig CKB, zoals beschreven in het vierde deel van het koersdocument, als richtinggevend kader vast te stellen voor verdere uitwerking en detaillering.

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Medewerkers van het CKB en de Ondernemingsraad worden betrokken en geïnformeerd over de voortgang van het besluitvormingsproces via diverse communicatiekanalen en door middel van reguliere bijpraatsessies (iedere 4-6 weken).

Samenvatting:

Aan de raad wordt voorgesteld in te stemmen met de structurele invulling van de taakstelling van 700.000 euro op het CKB. In de afgelopen jaren heeft het CKB hiervoor diverse maatregelen doorgevoerd, waardoor het inmiddels op een niveau opereert waarop de taakstelling volledig in de praktijk wordt ingevuld. De invulling is tot stand gekomen door het anders organiseren van werkzaamheden, het niet invullen van vacatureruimte en het optimaliseren van processen en samenwerking. Dit heeft geleid tot een compacter en efficiënter CKB, dat tegelijkertijd haar maatschappelijke rol heeft weten te behouden.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1.	Koersdocument Toekomstbestendig CKB	

Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0058

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	:	30-10-2025
Nummer	:	RVB25-0058
Onderwerp	:	Realisatie taakstelling & toekomstbestendig CKB

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Het voorgenomen besluit te nemen om de taakstelling van €700.000 structureel te realiseren door:
   a. €50.000 aan extra opbrengsten uit dienstverlening vanaf 2026 structureel in de begroting te verwerken (reeds incidenteel gerealiseerd);
   b. 650.000 aan besparing op personele inzet vanaf 2026 structureel in de begroting te verwerken, door het reduceren van 6 fte aan vrijgevallen vacatureruimte (reeds incidenteel gerealiseerd) en door verlaging van het inhuurbudget.
   Hiermee wordt de volledige taakstelling van €700.000 gerealiseerd.

2. De strategie voor een toekomstbestendig CKB, zoals beschreven in het vierde deel van het koersdocument, als richtinggevend kader vast te stellen voor verdere uitwerking en detaillering.

Inleiding

De gemeente Bergen op Zoom staat voor de opgave om een structurele taakstelling van € 700.000 te realiseren op het Centrum voor de Kunsten Bergen op Zoom (CKB), als onderdeel van de bredere bezuinigingsopgave voortkomend uit het Focusakkoord. In de afgelopen jaren heeft het CKB hiervoor diverse maatregelen doorgevoerd, waardoor het inmiddels op een niveau opereert waarop de taakstelling volledig in de praktijk wordt ingevuld. De invulling is tot stand gekomen door het anders organiseren van werkzaamheden, het niet invullen van vacatureruimte en het optimaliseren van processen en samenwerking. Dit heeft geleid tot een compacter en efficiënter CKB, dat tegelijkertijd haar maatschappelijke rol heeft weten te behouden.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Doel van dit voorstel is het realiseren van de structurele taakstelling van € 700.000 op het Centrum voor de Kunsten Bergen op Zoom (CKB), binnen het kader van programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie, en met inachtneming van de gestelde beleidsmatige en financiële kaders.

Tegelijkertijd wordt ingezet op het behoud en de versterking van het CKB als basisvoorziening en uitvoeringsorganisatie op cultuur van de gemeente Bergen op Zoom. Het CKB levert een belangrijke bijdrage aan maatschappelijke doelen zoals talentontwikkeling, sociale cohesie en positieve gezondheid. Door een

zorgvuldig en meerjarig traject te hebben doorlopen, waarin zowel de financiële als inhoudelijke aspecten in samenhang zijn onderzocht, wordt een onderbouwde keuze mogelijk gemaakt voor een toekomstbestendig CKB.

Uitwerking voorstel

De taakstelling komt voort uit het Focusakkoord (2020). Aanvankelijk was de taakstelling € 500.000 euro als onderdeel van een bredere bezuinigingsopgave van € 1,9 miljoen op het voormalig cultuurbedrijf (Theater de Maagd, Het Markiezenhof en het CKB). Het proces is in fasen doorlopen en tussentijds aangescherpt op basis van analyses, nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Door keuzes binnen de businesscases cultuur - waaronder het behoud van de museale functie van het Markiezenhof - is daarbij de taakstelling op het CKB herijkt naar € 700.000. Gedurende het proces is verder besloten het CKB als onderdeel van de gemeentelijke organisatie te behouden, met daarbij de volgende kaders:

- De taakstelling binnen programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie (minimaal €700.000) op het CKB is leidend;
- Daarbij geldt als uitgangspunt dat de dienstverlening van het CKB moet passen binnen de taken van de gemeentelijke overheid.
- Cultuureducatieve activiteiten voor kinderen en jongeren tot 21 jaar vormen het basisaanbod;
- Aanvullende activiteiten, die in aansluiting op de Pijlervisie Sociaal & Veilig, passend zijn;
- Er is oog voor samenhang tussen het aanbod voor jongeren en volwassenen, het bereik van alle doelgroepen en voor samenwerking met partners zoals onderwijs en zorg.

Op basis van de genoemde kaders is onder andere onderzocht welke activiteiten het CKB uitvoert, wat het bereik is en welke maatschappelijke waarde wordt gerealiseerd, mede in relatie tot de Pijlervisie Sociaal & Veilig. Deze analyses zijn uitgewerkt in het koersdocument Toekomstbestendig CKB, waarin inhoudelijke keuzes, maatschappelijke doelen, organisatorische kaders en financiële kaders zorgvuldig in samenhang zijn gebracht om te komen tot een onderbouwd voorstel voor de realisatie van de taakstelling en een toekomstbestendig CKB.

<u>Huisvesting</u>
Het college heeft als kader vastgesteld dat de functie van het CKB leidend is en de huisvesting volgend. De huisvesting van het CKB maakt daarmee géén onderdeel uit van dit besluit. Het besluit voor de realisatie van de taakstelling richt zich nadrukkelijk op de functie van het CKB, waarvan de taakstelling van € 700.000 is afgeleid. Tegelijkertijd is het traject rondom de huisvesting al wel opgestart, gezien een deel hiervan parallel kan lopen aan de uitvoering van de taakstelling. In dit kader worden de volgende stappen gezet:

- Het toekomstperspectief van de huidige huisvesting wordt op dit moment in beeld gebracht, in relatie tot noodzakelijk groot onderhoud en verduurzaming.
- Een programma van eisen voor de toekomstige huisvesting van het CKB wordt opgesteld ná uitvoering van de taakstelling.
- Een verkennend onderzoek naar mogelijke alternatieve locaties is gestart.

<u>Realisatie taakstelling</u>

Het CKB heeft zich vanaf het begin actief verhouden tot de gestelde opgave. Dit heeft geleid tot een breed pakket aan maatregelen, gericht op kostenbesparing, generen van meer opbrengsten en aanpassing van de organisatie aan veranderende omstandigheden. De combinatie van deze maatregelen heeft geleid dat het CKB inmiddels op een niveau opereert waarop de taakstelling volledig in de praktijk incidenteel wordt ingevuld waardoor een aanvankelijke incidentele besparing structureel kan worden gemaakt. Door een combinatie van een mogelijke bezuiniging van € 650.000 op personele inzet (vacatureruimte en inhuur) en € 50.000 extra opbrengsten, wordt de taakstelling van € 700.000 in zijn geheel ingevuld.

- *Extra opbrengsten uit dienstverlening*
  Het CKB heeft ingezet op het genereren van aanvullende inkomsten door onder andere het verhogen van lesgelden, het intensiveren van samenwerking met scholen en het structureel voortzetten van verhuuractiviteiten. Een meerjarige samenwerking met de LPS-scholen levert jaarlijks circa € 150.000 op, waarvan een deel reeds in de begroting is verwerkt en er ook nieuwe uitgaven tegenover staan. De verhoging van lesgelden is conform indexatie doorgevoerd, maar leidt door een lichte daling in cursistenaantallen niet tot een significant beter resultaat. Per saldo resteert een structurele opbrengst van € 50.000.
- *Besparing op personele inzet (vacatureruimte)*
  Sinds het vaststellen van de taakstelling is binnen het CKB geen opvolging gegeven aan opengevallen vacatures. De organisatie is compacter ingericht en maakt efficiënter gebruik van personele inzet. Coördinerende functies zijn geschrapt en verantwoordelijkheden zijn lager in de organisatie belegd. Taken van technisch personeel zijn deels overgenomen door conciërges en docenten, en horecawerkzaamheden worden uitgevoerd door baliemedewerkers en conciërges. Daarnaast is de externe inhuur beperkt. Ook zijn inhoudelijke keuzes gemaakt, zoals het beëindigen van erfgoededucatie en enkele samenwerkingsprojecten. De besparing komt neer op € 650.000, grotendeels door het structureel verwerken van vrijgevallen vacatureruimte (6 fte) en verlaging van het inhuurbudget. De reductie van 6 fte betreft formatie die vacant is en waarvoor geen medewerkers in dienst zijn. Het voorstel heeft daarmee geen directe personele gevolgen voor medewerkers die op dit moment werkzaam zijn bij het CKB. Voor een uitgebreidere toelichting, zie koersdocument hoofdstuk 8.

<u>Strategie toekomstbestendig CKB</u>
Een organisatie met aangepaste omvang vraagt om bewuste keuzes in het aanbod, bijvoorbeeld in welke projecten worden uitgevoerd. Om deze keuzes inhoudelijk te onderbouwen, is het aanbod getoetst aan de Pijlervisie Sociaal en Veilig. Deze pijlervisie vormt het uitgangspunt voor de gekozen strategie, zoals beschreven in het vierde deel van het koersdocument. Door deze strategie als richtinggevend kader te hanteren, wordt een duidelijke koers geborgd voor een toekomstbestendig CKB, waarin artistieke kwaliteit, maatschappelijke relevantie en organisatorische duurzaamheid centraal staan. Binnen de uitvoeringsbevoegdheid van het college kan deze strategie nader worden uitgewerkt en geconcretiseerd, zodat er flexibel kan worden ingespeeld op kansen en uitdagingen in de praktijk.

Consequenties van het voorstel

Financieel en organisatorisch
De taakstelling van € 700.000 op het CKB wordt gerealiseerd via een combinatie van extra opbrengsten en besparingen op personele inzet. De organisatie is compacter ingericht, met een reductie van 6 fte op formatie die inmiddels vacant is. Dit leidt tot lagere overheadkosten en een efficiëntere inzet van personeel, zonder directe personele gevolgen. De structurele verwerking in de begroting vanaf 2026 draagt bij aan financiële stabiliteit en biedt duidelijkheid richting organisatie, partners en gemeenteraad. Het besluit betreft voor nu een voorgenomen besluit, omdat het formele adviestraject met de ondernemingsraad (OR) nog doorlopen dient te worden. Binnen een gemeentelijke organisatie geldt dat besluiten met personele gevolgen pas definitief kunnen worden gemaakt nadat de OR in de gelegenheid is gesteld om advies uit te brengen. Met de definitieve besluitvorming wordt de Businesscase CKB afgerond, waarmee tevens het sociaal plan niet meer van toepassing is voor de medewerk(st)ers van het CKB.

Inhoudelijk
Het CKB behoudt haar profiel en blijft zich richten op cultuureducatie en cultuurparticipatie voor alle leeftijden met cultuureducatie tot 21 jaar als kern en aanvullende activiteiten die bijdragen aan cultuurparticipatie, talentontwikkeling en sociale cohesie. Met de strategie zoals beschreven in het koersdocument wordt richting geboden voor verdere doorontwikkeling binnen de uitvoeringsbevoegdheid van het college. Hiermee wordt een toekomstbestendig CKB geborgd, waarin artistieke kwaliteit, maatschappelijke relevantie en organisatorische duurzaamheid centraal staan, in lijn met de Pijlervisie Sociaal en Veilig.

Duurzaamheid
Deze ontwikkeling leidt tot een duurzaam- en toekomstbestendige culturele infrastructuur.

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		x		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		x		
3. Imago gemeente		x		
4. Algemene en externe omgeving		x		
5. Veiligheid		x		
6. Financiën		x		
7. Juridisch		x		
8. Planning		x		
9. Kwaliteit uitvoering		x		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners			x	

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
10.	In relatie tot de capaciteit van de organisatie bestaat het risico tot beperkte ontwikkelruimte	Risico op afname flexibiliteit en slagkracht doorontwikkeling	Strategisch vernieuwen en verbinden binnen bestaande kaders	Aansturing CKB

10. Hoewel de financiële ruimte beperkt is, is er binnen het huidige profiel van het CKB voldoende ontwikkelpotentieel aanwezig. Het gaat daarbij niet altijd om méér doen, maar ook om anders doen, samenwerken en strategisch kiezen. Concreet wordt ingezet op twee sporen:

1. Versterking huidige dienstverlening
2. Verbinden van cultuur en sociaal domein

Deze sporen bieden aanknopingspunten voor verdere cofinanciering via samenwerking en/of fondsen op het snijvlak van cultuur, participatie en zorg. Het CKB kan cultureel ondernemerschap daarbij nog meer inzetten als instrument om haar maatschappelijke waarde, publieksbereik en partnerschap te versterken. Voor deze doorontwikkeling is nadere uitwerking vereist waarvan ook een onderdeel is om te verkennen of de benoemde ontwikkelingen een extra impuls kan krijgen — bijvoorbeeld via middelen uit de transformatie van het sociaal domein. Uit de toetsing op de pijlervisie sociaal en veilig is naar voren gekomen dat hier kansen liggen.

Alternatieven

Het college heeft diverse alternatieven onderzocht als mogelijke invulling van het beleid rondom cultuureducatie, amateurkunst en cultuurparticipatie. Hoewel deze alternatieven op papier mogelijk kostenbesparingen of andere voordelen bieden, worden zij vanuit beleidsmatig, organisatorisch en maatschappelijk oogpunt niet als wenselijk of haalbaar beoordeeld en vormen ze daarmee geen realistisch of verantwoord alternatief voor het voorgestelde scenario. Wel worden, waar mogelijk, elementen uit deze alternatieven meegenomen in de strategie voor een toekomstbestendig CKB. Voor de volledigheid worden de belangrijkste alternatieven toegelicht in hoofdstuk 9 van het koersdocument.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

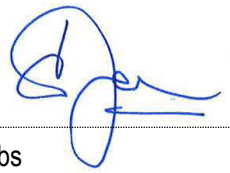

mr. C.G. Jacobs

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0058

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 9 september 2025, nr. RVB25-0058;

BESLUIT:

1. Het voorgenomen besluit te nemen om de taakstelling van €700.000 structureel te realiseren door:
    a. €50.000 aan extra opbrengsten uit dienstverlening vanaf 2026 structureel in de begroting te verwerken (reeds incidenteel gerealiseerd);
    b. 650.000 aan besparing op personele inzet vanaf 2026 structureel in de begroting te verwerken, door het reduceren van 6 fte aan vrijgevallen vacatureruimte (reeds incidenteel gerealiseerd) en door verlaging van het inhuurbudget.

    Hiermee wordt de volledige taakstelling van €700.000 gerealiseerd.

2. De strategie voor een toekomstbestendig CKB, zoals beschreven in het vierde deel van het koersdocument, als richtinggevend kader vast te stellen voor verdere uitwerking en detaillering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 oktober 2025

De griffier,	De voorzitter,
drs. E.P.M. van der Meer	drs. M. Mulder MSc.